Opinie i analizy nr 53

w ujęciu porównawczym

dr Adam J. Jarosz
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Wprowadzenie

Szacuje się, że optymalna wielkość gminy to przedział pomiędzy 20-40 tys. mieszkańców, który umożliwia bliski kontakt mieszkańców z administracją. Co prawda specyfiką dużych miast jest wysoka gęstość zaludnienia na relatywnie niedużej powierzchni, niemniej można to potraktować jako znaczący argument na rzecz tworzenia miejskich jednostek pomocniczych, ponieważ działanie w ramach mniejszych jednostek, także na terenach miejskich, pozwala na bliższe relacje z mieszkańcami i lepsze odpowiadanie na ich potrzeby[1].

Jednostki pomocnicze w polskim samorządzie tworzone są na szczeblu gminnym. Ustawa o samorządzie gminnym bardzo ogólnie je definiuje, wyzna-

W artykule 5 ustawodawca stwierdza, że gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne. Jednostką pomocniczą może być również położone na terenie gminy miasto. W ten sposób co prawda wymienia typy jednostek, które mogą zostać utworzone, dając jednocześnie gminom pełną dowolność, ponieważ sformułowanie „inne", powoduje, że utworzyć można jednostkę o dowolnej nazwie (tzw. jednostki nienazwane)[2]. Dalej w przepisach ustawy zawarto kompetencję rady gminy, która tworzy jednostki pomocnicze, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy, a zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych określa statut gminy[3]. Art. 7 pkt 17 ustawy wskazuje na gmin zadanie w postaci wspierania i upowszechniania idei